

VÁLTOZÓ JOGSZABÁLYOK – 2023. júniusi hatályba lépéssel

Az egyes igazságügyi tárgyú törvényeknek a magyar helyreállítási és ellenállóképességi tervhez kapcsolódó módosításáról szóló 2023. évi X. törvény

2023. május 10. napján a Magyar Közlönyben kihirdették az egyes igazságügyi tárgyú törvényeknek a magyar helyreállítási és ellenállóképességi tervhez kapcsolódó módosításáról szóló 2023. évi X. törvényt, mely 2023. június 1. napján lépett hatályba.

A törvény az alábbi jogszabályokat módosítja.

I. Az igazságügyi alkalmazottak szolgálati jogviszonyáról szóló 1997. évi LXVIII. törvény (Iasz.) módosítása

1. Az Iasz. hatályának kiterjesztése és a munkáltatói jogkör gyakorlása

Az Iasz. hatálya az Országos Bírói Tanácsra (a továbbiakban: OBT) is kiterjed.
A munkáltatói jogkört az OBT alkalmazottai tekintetében az OBT elnöke gyakorolja.

2. A képesítési követelmények, valamint a képzés, továbbképzés szabályai

Az Iasz.-nak a képesítési követelményekre, valamint a képzésre és továbbképzésre vonatkozó szabályai kiegészülnek:

az igazságügyért felelős miniszter az OBT képesítési követelményei esetében az OBT véleményének beszerzése mellett adja ki az erre vonatkozó rendeletet,
a képzés és továbbképzés részletes szabályait pedig az OBT-vel szolgálati jogviszonyban álló igazságügyi alkalmazottak tekintetében az OBT határozatban állapítja meg.

3. Bírósági titkárok beosztása az OBT-hez

A bírósági titkárt az OBH elnöke az OBT elnökének javaslatára az OBT-hez beosztja, melyhez a bírósági titkár hozzájárulása szükséges.
A munkáltatói jogkört az OBT-hez beosztott bírósági titkár tekintetében az OBT elnöke gyakorolja.

Az OBT-hez beosztott bírósági titkár a tevékenysége során köteles végrehajtani az OBT elnökének intézkedéseit, utasításait.

A beosztás megszűnését követően a bírósági titkárt a beosztását megelőző szolgálati helyére kell beosztani.

Az OBH elnöke az OBT-hez beosztott bírósági titkár beosztását az OBT javaslatára vagy a bírósági titkár kérelmére megszünteti.

4. Az igazságügyi alkalmazottak teljesítményértékelése

Az OBT-vel szolgálati jogviszonyban álló igazságügyi alkalmazottak tekintetében a teljesítményértékelés részletes szabályait az OBT határozatban állapítja meg.

5. Az lasz. javadalmazásra vonatkozó rendelkezéseinek kiegészítése az OBT igazságügyi alkalmazottai tekintetében

Az OBT-vel szolgálati jogviszonyban álló igazságügyi alkalmazottak esetében a besorolás (kivételesen III. fizetési osztályba besorolás) részletes szabályait az OBT határozatban határozza meg.

Az OBT-nél dolgozó bírósági titkárt, bírósági fogalmazót, tisztviselőt és írnokot beosztási pótlék illeti meg, hasonlóan az OBH-nál és a Kúrián dolgozó igazságügyi alkalmazottakhoz, melynek mértéke megegyezik a hatályos rendelkezések szerinti, az illetményalap százalékban meghatározott mértékével.

A címpótlékra való jogosultsághoz a cím, továbbá a főtanácsosi és tanácsosi cím adományozására az OBT alkalmazottainak tekintetében az OBT jogosult.

Az egyéb juttatások részletes szabályait az OBT-vel szolgálati jogviszonyban álló igazságügyi alkalmazottak és közeli hozzátartozóik, valamint az OBT-vel szolgálati jogviszonyban állt nyugalmazott igazságügyi alkalmazottak és közeli hozzátartozóik tekintetében az OBT határozatban állapítja meg.

Az lasz. alapján adható juttatások, kedvezmények és elismerések részletes szabályait, valamint az lasz. keretei között azok mértékét az OBT alkalmazottai tekintetében az OBT állapítja meg.

II. Az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (Abtv.) módosítása

1. Közhatalmi szerv indítványozási jogának megszüntetése

Az Abtv. módosításával kivezetésre kerül a jogrendszerből az a lehetőség, hogy a közhatalmat gyakorló szervek (hatóságok) alkotmányjogi panasszal fordulhassanak az Alkotmánybírósághoz.

2. Az OBT által igénybe vehető jogorvoslati eljárás

Az Abtv. kiegészült az új alkotmánybíróági eljárás - OBT által igénybe vehető jogorvoslati eljárás – szabályaival. Az OBT által igénybe vehető jogorvoslati eljárások az alábbi esetekben lehetségesek:

Az OBT az Alkotmánybírószághoz fordulhat jogorvoslatért, ha az igazságügyért felelős miniszter a bírói álláspályázatok elbírálásának részletes szabályairól és a pályázati rangsor kialakítása során adható pontszámokról szóló igazságügyi miniszteri rendelet tervezetének véleményezését nem tette lehetővé vagy az OBT által adott kötelező véleménytől eltért.

Az OBT az Alkotmánybírószághoz fordulhat jogorvoslatért abban az esetben is, ha a jogszabály előkészítéséért felelős szerv nem tette lehetővé az OBT számára a bíróságokat érintő jogszabály alkotására történő javaslattételt vagy az igazságszolgáltatási rendszert érintő jogszabályok jogszabálytervezetének a véleményezését.

3. Alkotmánybírók bíróvá történő kinevezése

A módosítás megszünteti azt a lehetőséget is, hogy a jövőben az alkotmánybírók kérelmezhessek a bíróvá történő kinevezésüket.

III. A bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 2011. évi CLXI. törvény (Bszi.) módosítása

1. Az önálló bírósági költségvetési fejezeten belül az OBT önálló cím

A bíróságok a központi költségvetésről szóló törvényben önálló költségvetési fejezetet alkotnak, melyen belül – a Kúria mellett - az OBT önálló címet alkot.

2. A Kúria ügyelosztásának szempontjai

A Kúria esetében az ügyelosztási rendet nemcsak a bírói tanács és a kollégium véleményének ismeretében, hanem e testületek egyetértésének megfelelően határozza meg a Kúria elnöke.

A Bszi. részletes törvényi szempontrendszer ad arra vonatkozóan, hogy a Kúrián az ügyek elosztása során mely szempontoknak kell érvényesülniük:

az elektronikus úton beérkezett ügyek lajstromozása során az ügy automatizáltan, emberi beavatkozás nélkül kap ügyszámot,

az ügyben eljáró tanács kijelölése az ügyek elosztására vonatkozó, előre meghatározott, objektív feltételek szerinti módszerrel történik,

az ügyben eljáró tanács kijelölését követően a kijelölt tanács tagjai közül az ügyet tárgyaló ítélkező tanács tagjai elektronikus rendszerrel, automatikusan, előre meghatározott algoritmus útján kerülnek kijelölésre,

az eljárásban részt vevő felek számára biztosítani kell az ügyek elosztására vonatkozó szabályok betartásának ellenőrzését.

Az ügyelosztási rendtől el lehet térni:

az ügy elbírálásában kizárt bíró helyett más bíró kijelölése érdekében,
az ügyek egyesítése esetén,
az egyenletes munkateher biztosítása érdekében vagy
az ügyelet, készenléti rend idején vagy a Kúria működését befolyásoló rendkívüli esemény idején.

Az ügyelosztási rendszer ügyenként naplózza az ügyelosztási rend teljes folyamatát, amelyet a Kúria a honlapján közzétesz.

3. A jogegységi panasz tanács

A jogegységi panasz tanács a Kúrián nem „legalább 8 tagból áll”, mint jelenleg, hanem az elnök mellett „további 40 bíróból”, akik az elnökhelyettesek, a főtitkár, a kollégiumvezetők, a kollégiumvezető-helyettesek és a tanácselnökök.

A jogegységi panasz tanácsot a Kúria elnöke vagy elnökhelyettese vezeti.

A Kúria kollégiumai dönthetnek az ügyelosztási rendben úgy is, hogy a jogegységi panasz tanács két, az elnökön kívül 20-20 bíróból álló résztanácsban jár el, ahova a tagokat ABC sorrendben, automatikusan osztják be.

A jogegységi panasz tanács akkor határozatképes, ha tagjainak kétharmada jelen van. Az eljárás jegyzőkönyvének vezetéséről a főtitkár gondoskodik.

4. Az OBH elnökének kinevezési feltételei és választása

Az OBH elnökének kinevezési feltételei

Az OBH elnökét továbbra is az Országgyűlés választja a határozatlan időre kinevezett, legalább 5 éves bírói szolgálati viszonytal rendelkező azon bírák közül, akik legalább 2 évig bírósági vezetői tisztséget töltöttek be és rendelkeznek az OBH elnöke tisztségének betöltéséhez szükséges függetlenséggel, feddhetetlenséggel, pártatlansággal és integritással. Az OBH elnöke nem választható újra.

Az OBH elnökének személyére vonatkozó javaslattétel

A köztársasági elnök az OBH elnökének személyére vonatkozó javaslattétel előkészítése keretében az OBH elnöki tisztségre történő jelentkezési felhívást tesz közzé.

A felhívás tartalmazza
a jelentkezési határidőt,
a jelentkezés benyújtásának helyét, valamint
az OBH elnöki tisztség betöltésének törvényi feltételeit.

A jelentkezési határidő leteltét követően a jelentkezők névsorát és a jelentkezők önéletrajzát a köztársasági elnök megküldi az OBT-nek a jelentkezők törvényi feltételeknek való megfelelése tárgyában történő határozathozatal érdekében.

A köztársasági elnök az OBH elnökének személyére vonatkozó javaslatát azon személyek közül választva teszi meg, amely személyek esetében az OBT határozatában megállapította, hogy megfelelnek az OBH elnökével szemben támasztott törvényi követelményeknek.

Az OBT a törvényi követelményeknek való megfelelés kérdésében a jelentkezők névsorának és önéletrajzának kézhezvételétől számított 45 napon belül, a jelentkezők meghallgatásán elhangzottakat is figyelembe véve, jelentkezőnként – indokolt – határozatot hoz, és azt haladéktalanul, de legkésőbb 8 napon belül írásban közli a jelentkezővel és a köztársasági elnökkel.

Abban az esetben, ha az OBH elnökének megbízatása nem a megbízatási idő leteltével szűnik meg, hanem egyéb okból, a köztársasági elnöknek 30 nap helyett 100 napon belül kell javaslatot tennie az OBH elnökének személyére.

Az OBT határozatával szembeni jogorvoslat

Ha az OBT a törvényi követelményeknek való megfelelés kérdésében hozott határozatában azt állapítja meg, hogy a jelentkező nem felel meg az OBH elnökével szemben támasztott törvényi követelményeknek, a jelentkező mint kérelmező (a továbbiakban: kérelmező) az OBT határozatával szemben annak kézbesítésétől számított 8 napon belül kifogással élhet.

A kifogást az OBT-nél írásban kell benyújtani, kérelmezettként az OBT-t kell megjelölni.
Az OBT a kifogást 5 munkanapon belül megküldi a közigazgatási ügyben eljáró Fővárosi Törvényszéknek,
a Fővárosi Törvényszék 15 napon belül egyszerűsített perben fog dönteni, 3 hivatásos bíróból álló tanácsban, ítélettel, és
az OBT határozatának jogszerűségét kell vizsgálnia, nem az OBH elnökével szemben támasztott törvényi követelményeknek való megfelelést;
ha megállapítja a jogsértést, az OBT határozatát megsemmisíti és az OBT-t új határozat meghozatalára kötelezi;
a Fővárosi Törvényszék az ítéletét közli a kérelmezővel, az OBT-vel és a köztársasági elnökkel,
az ítélettel szemben további perorvoslatnak nincs helye.

5. Az OBH elnökének feladatköreit érintő, kibővült OBT hatáskörök

Költségvetés

Az OBH elnöke az OBT tekintetében az OBT által meghatározott költségvetési javaslatot a bíróságok költségvetési javaslatának részeként – változtatás nélkül - terjeszti az Országgyűlés elé a központi költségvetésről szóló törvényjavaslat és az annak végrehajtására vonatkozó törvényjavaslat részeként.

Az OBH elnöke a bíróságok költségvetésével kapcsolatos feladatkörében az OBT előirányzatait nem csoportosíthatja át.

Az OBH elnöke az érdekképviselői szervekkel együttműködve, valamint az OBT egyetértésével megállapítja a bírák jogállásáról és javadalmazásáról szóló 2011. évi CLXII. törvény (Bjt.) 189. § (1) és (2) bekezdése szerinti egyéb juttatások részletes feltételeit és mértékét.

Létszám meghatározása

Az OBH elnöke az OBT – a központi költségvetésről szóló törvényben meghatározott keretek figyelembevételével adott – egyetértésével határozza meg a bíróságok, a bíróságokon belül a kollégiumok, a törvényszékek esetében az illetékességi területükön működő járásbíróságokkal együttes, szükséges bírói és igazságügyi alkalmazotti létszámát.

Statisztikai adatgyűjtés, munkateher mérés

Az OBH elnöke a továbbiakban az OBT egyetértésével határozza meg és szükség esetén évente felülvizsgálja a bírói munkateher mérésére szolgáló adatlapokat és módszereket, legalább évente egy alkalommal áttekinti a munkateher és az országos ügyforgalmi adatok alakulását, valamint bírósági szintenként és ügyszakonként meghatározza a peres és nemperes eljárások átlagos országos munkaterhét.

Kijelölés megszüntetése

Az OBH elnöke a Bjt. szerint dönt a kijelölés megszüntetéséről, a bíró hozzájárulása nélküli megszüntetés esetén az OBT egyetértése szükséges.

Beosztás

Az OBH elnöke az OBT egyetértésével oszthatja be a bírót a Kúriára, továbbá a Bjt. szerinti érintett szervhez. Az OBH-ba történő beosztáshoz nem kell beszerezni az OBT egyetértését.

Kirendelés

Az OBH elnöke az OBT egyetértésével dönt – továbbá a Kúriára történő kirendelés esetén a Kúria bírói tanácsa, valamint a Kúriának a kirendelendő bíró ügyszakának megfelelő ügyszakú kollégiuma egyetértésével – a bíró más szolgálati helyre történő kirendeléséről, ha a kirendelés nem a törvényszék és az illetékességi területén működő járásbíróság között vagy a törvényszék illetékességi területén működő járásbíróságok között történik.

Képzés

Az OBH elnöke az OBT egyetértésével határozza meg a bírák képzési rendszerének és a képzési kötelezettség teljesítésének szabályait.

Az OBT által meghatározott felépítésű tájékoztató

Az OBH elnöke a tájékoztatással kapcsolatos feladatkörében fél évente tájékoztatja a tevékenységéről az OBT-t, az OBT által meghatározott felépítésű tájékoztatóban.

OBH elnöki határozatok indokolása

Az OBH elnöke minden esetben (nem csak a „szükséghez képest”) indokolja azokat a határozatait, amelyekhez az OBT egyetértése vagy kötelező véleménye szükséges.

6. Az OBH elnökhelyettese

Az OBH elnökhelyettesévé az a bíró vagy igazságügyi alkalmazott nevezhető ki, aki legalább 5 éves bírói szolgálati viszonnal rendelkezik és legalább 2 évig bírósági vezetői tisztséget töltött be, továbbá rendelkezik az OBH elnökhelyettesi tisztség betöltéséhez szükséges függetlenséggel, feddhetetlenséggel, pártatlansággal és integritással.

Az OBH elnöke annak a pályázónak az OBH elnökhelyettesévé való kinevezésére tehet javaslatot, akinek az esetében az OBT határozatában megállapította, hogy megfelel az OBH elnökhelyettesével szemben támasztott törvényi követelményeknek.

Az OBT határozatára és az azzal szembeni kifogásra az OBH elnökénél leírtakat kell megfelelően alkalmazni.

7. Az OBT jogállása

Az OBT önállóan gazdálkodó központi költségvetési szerv, székhelye Budapest.

8. Az OBT elnökének és elnökhelyettesének megválasztása és helyettesítése

Az OBT elnökét és elnökhelyettesét az OBT tagjai maguk közül 3 évre választják.

Kivétel: Ha az OBT elnökének vagy elnökhelyettesének megválasztásakor az OBT megbízási idejéből kevesebb mint 3 év van hátra, a megbízási az OBT megbízási idejéig tart.

Az elnöki és az elnökhelyettesi tisztségre az OBT bármely tagja jelöltet javasolhat.

Az OBT a jelöltek közül titkos szavazással, egyszerű többséggel választja meg az elnököt és az elnökhelyettest.

A szavazás eredményét az OBT határozatban rögzíti.

Szavazategyenlőség esetén az OBT megismételt szavazást tart.

Az OBT elnöke és elnökhelyettese újraválasztható.

A módosítás meghatározza a helyettesítés rendjét akadályoztatás vagy betöltetlen tisztség esetére:

OBT elnökét elnökhelyettes,

elnökhelyettes akadályoztatása esetén az OBT elnökét a leghosszabb bírói szolgálati jogviszonnyal rendelkező OBT tag helyettesíti.

9. Az OBT elnökének és elnökhelyettesének jogállása

Az OBT elnöke

- vezeti és képviseli az OBT-t,
- a költségvetési keretek között gondoskodik az OBT működéséhez szükséges személyi és tárgyi feltételekről,
- irányítja az OBT pénzügyi, gazdasági tevékenységét,
- gyakorolja az OBT igazságügyi alkalmazottai felett a munkáltatói jogokat.

Az OBT elnökének és elnökhelyettesének megbízási megszűnik

- a megbízási időtartam leteltével,
- lemondással,
- az OBT tagság megszűnésével, mely megszűnési okokat az OBT állapítja meg, valamint
- felmentéssel.

OBT elnökének vagy elnökhelyettesének felmentése

Az OBT elnökét vagy elnökhelyettesét a feladataival kapcsolatos kötelességeinek vétkes megszegése, hosszabb időn át történő elmulasztása vagy súlyos elhanyagolása miatt az OBT kétharmados többséggel hozott határozatával felmenti.

10. Az OBT jogszabály-véleményezési tevékenysége, jogalkotási kezdeményezése

Az OBT jogszabály-veleményezési jogköre nemcsak a bíróságokat érintő jogszabály alkotására vonatkozó javaslatot érinti, hanem az egész igazságszolgáltatási rendszert érintő jogszabályok tekintetében biztosított.

A fenti jogszabályok esetében, továbbá a bírói álláspályázatok elbírálásának részletes szabályairól és a pályázati rangsor kialakítása során adható pontszámokról szóló IM rendelet (a továbbiakban: Pontszámok rendelet) esetén a jogszabály kihirdetése és hatálybalépése között legalább 60 napnak el kell telnie.

11. Az OBT egyetértési és véleményezési jogkörei

Költségvetés

Az OBT ellátja a fejezetet irányító szerv vezetőjének feladatait az OBT cím tekintetében, továbbá

összeállítja a költségvetésére vonatkozó javaslatát és az annak végrehajtására vonatkozó beszámolóját, valamint

véleményezi a bíróságok költségvetésére vonatkozó javaslatot és az annak végrehajtására vonatkozó beszámolót,

egyetértési jogot gyakorol a Bjt. szerinti egyéb juttatások részletes feltételeinek és mértékének szabályai tekintetében azzal, hogy ez az egyetértési jog kiterjed minden olyan egyéb juttatásra, amelyet a bírónak és bírósági vezetőnek a bíróságok éves költségvetésében biztosított előirányzatoktól függően, a cafetéria-rendszeren kívül ítélnek oda.

Statisztikai adatgyűjtés, az ügyelosztás és a munkatehermérés

Az OBT egyetértési jogot gyakorol az OBH elnökének a szükséges bírói és igazságügyi alkalmazotti létszámok meghatározására vonatkozó döntése tekintetében és a bírói munkateher mérése tekintetében meghozandó döntése vonatkozásában

Személyzeti kérdések

Az OBT kötelező véleményt ad

az OBH elnökének és a Kúria elnökének tisztségére jelentkező személy törvényi követelményeknek való megfeleléséről, valamint

az OBH elnökhelyettesének és a Kúria elnökhelyettesének tisztségére pályázó személy törvényi követelményeknek való megfeleléséről

a jelentkezők, illetve a pályázók személyes meghallgatásán elhangzottakat is figyelembe véve

a Pontszámok rendelet tervezetére, amelytől nem térhet el az igazságügyért felelős miniszter

Az OBT egyetértési jogot gyakorol az OBH elnökének alábbi döntései tekintetében:
kijelölés bíró hozzájárulása nélküli megszüntetése,
a bíró Kúriára és érintett szervhez történő beosztása,
a bíró kirendelése,
egyetértési jogot gyakorol a Kúria elnökének alábbi döntései tekintetében:
kijelölés bíró hozzájárulása nélküli megszüntetése;

Az OBT egyetértési jogot gyakorol az OBH elnökének és a Kúria elnökének alábbi döntései tekintetében:

a bírói álláspályázatot eredménytelenné nyilvánító döntés tekintetében, ha a pályázaton legalább egy, a pályázati feltételeknek megfelelő, érvényes pályázatot benyújtó, a bírói tanács rangsorában szereplő pályázó részt vett

a bírósági vezetői pályázatot eredménytelenné nyilvánító döntés tekintetében, ha a pályázaton legalább egy, a pályázati feltételeknek megfelelő, érvényes pályázatot benyújtó, a véleményező szerv, illetve véleményező szervek által támogatott pályázó részt vett.

Képzés

Az OBT egyetértési jogot gyakorol a bírák képzési rendszerének és a bírák képzési kötelezettsége teljesítésének szabályai tekintetében.

Tájékoztatás

Az OBT a tájékoztatás területén meghatározza az OBH elnökének az OBT felé fennálló tájékoztató felépítését.

12. Az OBT hozzáférési és másolatkészítési joga

Az OBT a bíróságok igazgatásával kapcsolatos valamennyi dokumentumhoz, információhoz és adathoz – beleértve a személyes adatokat is – hozzáférhet.

Az OBT által megkeresett a megkeresés beérkezésétől számított 15 napon belül eleget tesz a megkeresésnek.

A fenti dokumentumokról, adatokról az OBT másolatot készíthet.

13. Az OBT költségvetése, apparátusa, határozatai

Az OBT a tárgyévet megelőzően meghatározza tárgyévi költségvetését, amelyet közöl az OBH elnökével.

Az OBT elnöke gazdálkodik az OBT rendelkezésére bocsátott költségvetési kerettel, e körben utalványozási és kötelezettségvállalási joga van.

Az OBT működését biztosító igazgatási feladatokat ellátó, az OBT igazságügyi alkalmazottaiból álló titkárság segíti az OBT munkáját.

Az OBT az egyetértési jogkörében hozott határozatokat, valamint a kötelező véleményadási jogkörében hozott határozatokat részletesen indokolja.

14. OBT tagok részvételének korlátozása tanácskozáson, határozathozatalban

Az OBT bírósági elnök tagjai – ideértve a Kúria elnökét is –, valamint elnökhelyettes tagjai nem vehetnek részt az igazgatási tevékenységükkel kapcsolatos tanácskozásokon és határozatok meghozatalában.

15. Az OBT által igénybe vehető Alkotmánybírósági jogorvoslat

Az OBT az alábbi esetekben fordulhat Alkotmánybírósághoz:

ha az igazságügyért felelős miniszter a Pontszámok rendelet tervezetének véleményezését nem tette lehetővé vagy az OBT által adott kötelező véleménytől eltért, a jogorvoslati kérelmet a rendelet kihirdetését követő 15 napon belül kell előterjeszteni, elkésettsége esetén a kérelmet az Alkotmánybíróság érdemi vizsgálat nélkül visszautasítja,

a jogorvoslati kérelem benyújtására rendelkezésre álló határidő elmulasztása esetén igazolásnak van helye,

az Alkotmánybíróság a jogorvoslati kérelemről 90 napon belül dönt,

az Alkotmánybíróság kivételesen felfüggesztheti a kihirdetett, de még hatályba nem lépett miniszteri rendelet vagy a miniszteri rendelet meghatározott rendelkezésének hatálybalépését,

az Alkotmánybíróság az OBT jogorvoslati kérelmének megalapozottsága esetén a miniszteri rendeletet megsemmisíti,

ha a jogszabály előkészítéséért felelős szerv nem tette lehetővé az OBT számára a jogszabály tervezetének véleményezését.

A fentiekben ismertetett, a jogorvoslatra vonatkozó szabályokat az alábbi eltérésekkel kell alkalmazni:

ha az OBT jogorvoslati kérelmében erre irányuló konkrét kérelmet terjeszt elő, az Alkotmánybíróság a kihirdetett, de hatályba nem lépett, jogszabály vizsgálata során kivételesen felfüggesztheti a jogszabály vagy jogszabályi rendelkezés hatálybalépését,

ha az Alkotmánybíróság azt állapítja meg, hogy az OBT jogorvoslati kérelme megalapozott, a jogszabályt megsemmisíti,

ha valamely kihirdetett jogszabály, illetve jogszabályi rendelkezés az OBT jogait sérti.

A fentiekben ismertetett a jogorvoslatra vonatkozó szabályokat az alábbi eltérésekkel kell alkalmazni:

ha az Alkotmánybíróság azt állapítja meg, hogy az OBT jogorvoslati kérelme megalapozott, a jogszabályt, illetve jogszabályi rendelkezést megsemmisíti.

16. Hozzáférés biztosítása iránti per

Ha valamely szervezet, illetve személy az OBT-nek a hozzáférés biztosítása iránti megkeresését elutasítja, akkor az OBT mint felperes a megkeresés elutasításának közlésétől vagy a megkeresés teljesítésére nyitva álló határidő lejártától számított 15 napon belül hozzáférés biztosítása iránti pert indíthat a szervezet vagy személy mint alperes ellen az Fővárosi Törvényszék előtt.

a per soron kívüli,

a perindításra rendelkezésre álló határidő elmulasztása esetén igazolásnak van helye

a bizonyítási teher az alperesen van,

a perben egyes jogintézmények kizártak:

viszontkereset,

igazolás (a fentiekben említett esetet kivéve)

a felek megegyezésén alapuló szünetelés,

felfüggesztés - a Pp. 126. §-ában meghatározott eseteket kivéve -,

bírószági meghagyás kibocsátása,

keresetkiterjesztés,

beavatkozás,

felülvizsgálat,

a perben a közérdekű adat megismerése iránti per szabályait kell alkalmazni, mögöttesen pedig a Pp. rendelkezéseit,

másodfokon a Fővárosi Ítéltábla jár el, a fellebbezést legkésőbb az iratok beérkezésétől számított tizenöt napon belül köteles elbírálni

a fellebbező fél ellenfele a fellebbezés kézbesítésétől számított három napon belül kérheti tárgyalás tartását, és

öt napon belül köteles előterjeszteni írásban a fellebbezési ellenkérelmet és az esetleges csatlakozó fellebbezést.

17. Mulasztási per

Az OBT mint felperes 15 napon belül a Kp. szerinti mulasztási pert indíthat az OBH elnöke vagy a Kúria elnöke mint alperes ellen, ha az OBT-vel szemben fennálló, törvényben meghatározott kötelezettségét elmulasztja.

Az OBH elnöke, a Kúria elnöke és az IM miniszter is jogosult mulasztási pert indítani az OBT-vel szemben.

A jogszabály a 15 napos keresetindítási határidő mellett előírja, ha a kötelezettség teljesítésére törvény nem határoz meg határidőt, az OBT / OBH / Kúria / IM miniszter a perindítást megelőzően észszerű határidő megadásával felhívja a kötelezettet a törvényben meghatározott kötelezettsége teljesítésére.

A perben a Fővárosi Törvényszék rendelkezik hatáskörrel és kizárólagos illetékességgel.

A perben hozott végzésekkel szembeni fellebbezés kizárt.

Felülvizsgálatnak nincs helye.

A perben hozott ítéletben foglaltak teljesítésének elmaradása esetén a teljesítési bírság mellett más intézkedés nem alkalmazható.

18. Az OBT által indítható egyéb közigazgatási per

Az OBT közigazgatási perben megtámadhatja az OBH-nak vagy a Kúriának az OBT törvényben meghatározott jogának figyelmen kívül hagyásával hozott egyedi döntését,
a jogalkotásról szóló törvény (Jat.) hatálya alá nem tartozó általános hatályú rendelkezését vagy
normatív utasítását.

A perben a Fővárosi Törvényszék rendelkezik hatáskörrel és kizárólagos illetékességgel.

Az OBT az egyedi döntés és Jat. hatálya alá nem tartozó általános hatályú rendelkezés halasztó hatályának, a normatív utasítás ideiglenes alkalmazási tilalmának elrendelését kérelmezheti az azonnali jogvédelemre vonatkozó szabályok szerint.

A bíróság az igazgatási cselekményt megsemmisítheti vagy normatív utasítás esetén kötelezheti az alperest a normatív utasítás hatályon kívül helyezésére.

Az elsőfokú ítélettel szemben fellebbezésnek van helye.

A fellebbezési eljárásban az ítélőtábla által hozott végzésekkel szemben fellebbezésnek nincs helye. Felülvizsgálatnak nincs helye.

A perben hozott ítéletben foglaltak teljesítésének elmaradása esetén a teljesítési bírság mellett más intézkedés nem alkalmazható.

19. Az OBT tagjának mentesítése a bírói munka alól és a segítő bírósági titkár

Az OBT tagját a tagságából eredő feladatai ellátása érdekében a törvényszék elnökével azonos mértékben mentesíteni kell a bírói munka alól.

Az OBT tag által felkért, az OBT tagnak a tagságából eredő feladatai ellátását segítő – a felkéréssel egyetértő – bírósági titkárt az OBH elnöke az Iasz. 42/A. § (1) bekezdésében foglaltak szerint az OBT-be beosztja. Az OBT-be beosztott bírósági titkár tekintetében a munkáltató jogkört az OBT elnöke gyakorolja.

20. A Kúria elnökének kinevezési feltételei

A Kúria elnökének kinevezési feltételei

A Kúria elnökét továbbra is az Országgyűlés választja:

a határozatlan időre kinevezett,

legalább 5 éves bírói szolgálati viszonyal rendelkező azon bírúk közül,

akik legalább 2 éves kúriai bírói tapasztalattal, valamint a Kúria elnöke tisztségének betöltéséhez szükséges függetlenséggel, feddhetetlenséggel, pártatlansággal és integritással rendelkeznek.

A Kúria elnöke nem választható újra.

A Kúria elnökének megválasztása során az OBH elnökének megválasztására és a törvényi követelményeknek való megfelelés tekintetében előterjeszhető jogorvoslatra vonatkozó jogorvoslati szabályokat kell megfelelően alkalmazni.

A Kúria elnöke indokolja azokat a döntéseit, amelyekhez az OBT egyetértése vagy kötelező véleménye szükséges.

21. Helyettesítési rend

Az elnökhelyettes akadályoztatása esetén – ideértve azt az esetet is, ha a tisztség nincs betöltve – az elnököt a leghosszabb bírói szolgálati jogviszonnyal rendelkező kollégiumvezető helyettesíti.

A kollégiumvezetők akadályoztatása esetén – ideértve azt az esetet is, ha a tisztség nincs betöltve – az elnököt a leghosszabb ideje tanácselnöki tisztséget viselő tanácselnök helyettesíti.

Járásbíróság esetében az elnökhelyettes akadályoztatása esetén – ideértve azt az esetet is, ha a tisztség nincs betöltve – az elnököt a leghosszabb bírói szolgálati jogviszonnyal rendelkező csoportvezető helyettesíti.

Ha a járásbírószágon nincs csoportvezető vagy a csoportvezetők akadályoztatása esetén – ideértve azt az esetet is, ha a tisztség nincs betöltve – az elnököt a leghosszabb idejű bírói szolgálati jogviszonnyal rendelkező bíró helyettesíti.

A Kúrián - ha törvény eltérően nem rendelkezik – a Kúria elnökét akadályoztatása esetén – ide nem értve azt az esetet, ha a tisztség nincs betöltve – a Kúria elnöke által meghatározott rendben a Kúria elnökhelyettesei helyettesítik.

Ha a Kúria elnökének tisztsége nincs betöltve – a Bszi. 115. § (4) bekezdése kivételével – a Kúria elnökét az az elnökhelyettes helyettesíti, aki a leghosszabb kúriai bírói szolgálati jogviszonnyal rendelkezik.

A Kúria elnökhelyetteseinek akadályoztatása esetén – ideértve azt az esetet is, ha a tisztség nincs betöltve – a Kúria elnökét a leghosszabb bírói szolgálati jogviszonnyal rendelkező kollégiumvezető helyettesíti.

A kollégiumvezetők akadályoztatása esetén – ideértve azt az esetet is, ha a tisztség nincs betöltve – a Kúria elnökét a leghosszabb ideje tanácselnöki tisztséget viselő tanácselnök helyettesíti.

22. A Kúria elnökhelyettesei

A köztársasági elnök nevezi ki a Kúria elnökének javaslatára a Kúria elnökhelyetteseit.

A Kúria elnökhelyettesévé az nevezhető ki, aki megfelel a törvényi feltételeknek (az OBH határozatában megállapította, hogy megfelel a Kúria elnökhelyettesével szemben támasztott törvényi követelményeknek), valamint nem áll a Pp. szerinti hozzátartozói kapcsolatban a Kúria elnökével.

A Kúria elnöke – a pályázóknak a Kúria teljes ülése általi véleményezését követően – a Kúria elnökhelyettesi tisztségére pályázók névsorát és önéletrajzát megküldi az OBH-nak a pályázók törvényi feltételeknek való megfelelése tárgyában történő határozat meghozatala érdekében.

Az OBH határozatára és az azzal szembeni kifogásra az OBH elnöke esetében ismertetett szabályokat a következő eltérésekkel kell alkalmazni:

- a kérelmező a pályázó,
- a Fővárosi Törvényszék az ítéletét a kérelmezővel, az OBH-val és a Kúria elnökével közli.

23. Véleménynyilvánítás

A pályázókról titkos szavazás útján véleményt nyilvánít:

- a Kúria kollégiumvezetője, kollégiumvezető-helyettese és tanácselnöke esetén a Kúria bírói tanácsa, majd ezt követően a Kúria megfelelő ügyszakú kollégiuma
- a Kúria főtitkára esetén a Kúria bírói tanácsa, majd ezt követően a Kúria kollégiumai.

A véleményező szerv javaslatának figyelembevétele:

A kinevezésre jogosult a véleményező szerv javaslatát figyelembe véve hozza meg döntését; főszabály szerint a véleményező szerv javaslata őt nem köti, azonban a javaslattól eltérő döntését írásban részletesen indokolni köteles.

A Kúria kollégiumvezetője, kollégiumvezető-helyettese, főtitkára és tanácselnöke esetében a bírói tanács és a kollégium javaslata köti a kinevezésre jogosult Kúria elnökét.

Az OBH elnöke a véleményező szerv, kollégiumvezető esetében a véleményező szervek javaslatától eltérő döntése esetén az eltérés indokairól, a kinevezéssel egyidejűleg írásban tájékoztatja az OBH-t, és az OBH soron következő ülésén az indokait ismerteti.

Ha az OBH elnöke olyan pályázót kíván kinevezni, aki a véleményező szerv többségi támogatását nem nyerte el, a kinevezés előtt az OBH elnöke, illetve a Kúria elnöke beszerzi

az OBH előzetes véleményét a pályázóról. A pályázó kinevezésére abban az esetben kerülhet sor, ha a kinevezéssel az OBH egyetért.

24. Pályázat eredménytelenné nyilvánítása

Ha az OBH elnöke vagy a Kúria elnöke kinevezési jogosultsága alá tartozó tisztségre kiírt pályázaton legalább egy, a pályázati feltételeknek megfelelő, érvényes pályázatot benyújtó, a véleményező szerv, illetve véleményező szervek által támogatott pályázó részt vett, és az OBH elnöke vagy a Kúria elnöke a pályázatot eredménytelenné kívánja nyilvánítani, előzetesen be kell kérnie az OBH egyetértését, és az eredménytelenné nyilvánításra az OBH egyetértésével kerülhet sor.

Az új pályázat eredménytelensége esetén a kinevezésre jogosult a bírósági vezetői állást – a bírósági elnöki és elnökhelyettesi bírósági vezetői állás kivételével – legfeljebb egy évre megbízás útján töltheti be.

25. A bírói tanács véleményezési joga

A bírói tanács véleményezi a bíróság szervezeti és működési szabályzatát és ügyelosztási rendjét, kivéve a Kúria ügyelosztási rendjét.

A Kúria bírói tanácsa
véleményt nyilvánít meghatározott bírósági vezető pályázatáról,
egyetértési jogot gyakorol
bírónak a Kúriára való kirendelése tekintetében,
a Kúria ügyelosztási rendje tekintetében.

26. A kollégium véleménynyilvánítása

A kollégium véleménynyilvánítási jogköre módosításra kerül azzal, hogy a Kúria ügyelosztási rendjét a továbbiakban nem véleményezi.

A Kúria kollégiuma egyetértési jogot gyakorol a Kúria ügyelosztási rendje tekintetében.
A Kúriának a kirendelendő bíró ügyszakának megfelelő ügyszakú kollégiuma egyetértési jogot gyakorol a bírónak a Kúriára való kirendelése tekintetében.

27. OBH tagok újraválaszthatósága

A törvény hatálybalépésekor működő OBH tagjai a soron következő OBH tagjainak megválasztása során újraválaszthatóak.

Az OBH a törvény hatálybalépését követően az OBH új elnökét és elnökhelyettesét bármikor megválaszthatja.

Ha az új elnök és elnökhelyettes megválasztásakor az elnöki és elnökhelyettesi tisztséget betöltő elnök és elnökhelyettes megbízatási ideje még nem telt le, megbízatása megszűnik az új elnök és elnökhelyettes megválasztásának időpontjában.

28. Az inkubáció

a törvény hatálybalépéstől számított 9 hónap,

tartalma az OBТ létrehozásával összefüggő titkársági és adminisztratív teendők ellátásához szükséges támogatás nyújtása,

szükséges infrastruktúra biztosítása,

ellátja az OBТ gazdasági szervezeti feladatait az államháztartás gazdálkodására, számvitelére, adatszolgáltatására, működésének rendjére vonatkozó szabályok szerint,

a gazdasági szervezeti feladatok ellátásával kapcsolatos, a gazdálkodási feladatokra és az ehhez kapcsolódó felelősségi körökre vonatkozó részletszabályokat az OBТ elnöke és az OBH elnöke között megkötésre kerülő munkamegosztási megállapodásban kell rögzíteni,

az OBH a törvény hatálybalépésétől az OBТ mint önállóan gazdálkodó központi költségvetési szerv önálló működésének megkezdéséig (ez 9 hónapot meghaladó is lehet) közreműködik az OBТ létrehozását, működését elősegítő feladatellátásban,

az OBТ és az OBH a munkamegosztási megállapodásban rögzített módon és határidőben elszámol egymással a közreműködéssel és támogatásnyújtással összefüggésben.

Az OBТ 2023. évi működéséhez szükséges költségvetési források a Magyarország 2023. évi központi költségvetéséről szóló 2022. évi XXV. törvényben foglaltak szerint kerülnek biztosításra.

IV. A bírák jogállásáról és javadalmazásáról szóló 2011. évi CLXII. törvény (Bjt.) módosítása

1. Pontszámos rendelet

A Pontszámos rendelet tervezetére az OBТ által kialakított véleménytől nem térhet el az igazságügyért felelős miniszter. A rendelet kihirdetése és hatálybalépése között legalább 60 napnak el kell telnie.

2. Pályázat eredménytelenné nyilvánítása az OBТ egyetértésével

Ha a pályázaton legalább egy, a pályázati feltételeknek megfelelő, érvényes pályázatot benyújtó, a bírói tanács rangsorában szereplő pályázó részt vett, és az OBH elnöke a

pályázatot eredménytelenné kívánja nyilvánítani, előzetesen be kell kérnie az OBTEgyetértését, és az eredménytelenné nyilvánításra az OBTEgyetértésével kerülhet sor.

3. Bíró beosztása a Kúriára, érintett szervhez

A bírónak a Kúriára és érintett szervhez történő beosztásához az OBTEgyetértése is szükséges.

5. A kijelölés megszüntetése

Ha az OBHElnöke vagy a Kúria elnöke a kijelölést a bíró hozzájárulása nélkül kívánja megszüntetni, előzetesen be kell kérnie az OBTEgyetértését, és a megszüntetésre az OBTEgyetértésével kerülhet sor.

6. Az OBHElnöke általi kirendelés

Ha a bírót az OBHElnöke kívánja kirendelni, előzetesen be kell kérnie az OBTEgyetértését és a kirendelésre az OBTEgyetértésével kerülhet sor.

Ha az OBHElnöke a bírót a Kúriára kívánja kirendelni, az OBTEgyetértésének kikérését megelőzően be kell kérnie a Kúria bírói tanácsa, valamint a Kúriának a kirendelendő bíró ügyszakának megfelelő ügyszakú kollégiuma egyetértését, és a kirendelésre a bírói tanács és a kollégium, valamint az OBTEgyetértésével kerülhet sor.

7. A képzési rendszer

Az OBHElnöke a képzés rendszerének szabályait és a képzési kötelezettség teljesítésének szabályait az OBTEgyetértésével kiadott szabályzatban határozza meg.

8. A hivatali beosztás megszűnése utáni beosztás tényleges bírói álláshelyre

Az OBH-ba beosztott bírót a hivatali beosztásának megszűnése után a megelőző vagy azzal azonos szintű szolgálati helyre kell beosztani.

9. Alkotmánybírók bírói kinevezése

Az alkotmánybírókat az Alkotmánybíróság tagjává történt választását megelőző szolgálati helyre kell beosztani a szolgálati viszony szünetelését követően, de a törvény hatálybalépésének napjáig hatályos rendelkezések alapján bíróvá kinevezett alkotmánybíró bírói kinevezése esetén e bíró szolgálati viszonya szünetel a kinevezéstől az Alkotmánybíróságban betöltött tagsága megszűnéséig; a szolgálati viszony szünetelését követően a bírót a választása szerinti ítélőtáblára kell beosztani.

Ha e bíró a bírói szolgálati viszony szünetelése alatt betölti az általános öregségi nyugdíjkorhatárt, a felmentésére vonatkozó javaslatot – az OBH elnökének egyidejű értesítése mellett – az Alkotmánybíróság elnöke terjeszti a köztársasági elnök elé.

10. A cafetéria-rendszeren kívüli egyéb juttatások

A bíró részére a bíróságok éves költségvetésében biztosított előirányzatoktól függően, a cafetéria-rendszeren kívül egyéb juttatások adhatók. A felsorolás kiegészült a jutalommal [Bjt. 189. § (1) bekezdés új h) pont)].

A juttatások mértékét és részletes feltételeit – ideértve a juttatások odaítélésének feltételeit is – az OBH elnöke az érdek-képviseleti szervekkel együttműködésén túl az OBT egyetértésével, szabályzatban állapítja meg.

11. A beosztáshoz kapcsolódó átmeneti rendelkezés

A törvény hatálybalépésének napjáig hatályos rendelkezések alapján a katonai tanácsba, OBH-ba, Kúriára és érintett szervhez beosztott bíró jogállását a módosító rendelkezések nem érintik.

V. A büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény módosítása

Előzetes döntéshozatali eljárás kezdeményezése

A bíróság az Európai Unió alapját képező szerződésekbe foglalt szabályok szerint az Európai Unió Bíróságának előzetes döntéshozatali eljárását hivatalból vagy indítványra - az eddigi lehetőség helyett - kezdeményezi, ha megállapítja, hogy az bármely, a büntetőeljárásban alkalmazandó európai uniós jogi aktus vagy jogszabály vonatkozásában szükséges.

Az előzetes döntéshozatali eljárás kezdeményezéséről, illetve az előzetes döntéshozatali eljárás kezdeményezésére irányuló indítvány elutasításáról hozott végzés ellen fellebbezésnek nincs helye.

A Közös Agrárpolitikából és a nemzeti költségvetésből biztosított agrártámogatások eljárási rendjéről szóló 2022. évi LXV. törvény

A Magyar Közlönyben 2022. december 20. napján kihirdették a Közös Agrárpolitikából és a nemzeti költségvetésből biztosított agrártámogatások eljárási rendjéről szóló 2022. évi LXV. törvényt.

A törvény - főszabály szerint - 2023. január 1. napján lépett hatályba, azonban a bíróságokat érintő rendelkezései 2023. június 1. napján léptek hatályba.

A törvény hatálya, célja

A törvény hatálya kiterjed:

az Európai Mezőgazdasági Garanciaalapból (a továbbiakban: EMGA),

az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból (a továbbiakban: EMVA), [a továbbiakban együtt: KAP Alapok] és

az Európai Unió általános költségvetéséből

2023–2027 programozási időszakban finanszírozott intézkedésekkel összefüggő eljárásokra,

beleértve egyes, kifizetéssel nem járó EMGA piaci intézkedéseket is, valamint

a nemzeti költségvetésből finanszírozott intézkedésekkel összefüggő eljárásokra.

A törvény célja, hogy az eljárás törvényessége, eredményessége és átláthatósága érdekében az európai uniós és a nemzeti forrásból folyósított támogatások igénybevételének rendjét, önálló különös eljárási rendszerben szabályozza.

2023. június 1-jén hatályba lépő, bíróságokat érintő rendelkezések – közigazgatási per

A törvény szabályozza az agrártámogatási jogviszony létrejöttét, annak tartalmát, mely jogviszony a támogató és a kedvezményezett között áll fenn.

Az agrártámogatási jogviszonyban támogató az európai uniós társfinanszírozású támogatások esetében a jogi szabályozás során a Nemzeti Irányító Hatóság, illetve a kizárólag nemzeti hatáskörben nyújtott támogatás tekintetében az agrárpolitikáért felelős miniszter, míg a folyamatban lévő eljárások során a Nemzeti Kifizető Ügynökség.

Az agrártámogatási jogviszonyt bíróság vagy más hatóság döntése nem hozhatja létre.

A törvény szerint a kedvezményezett az eljárásban a támogató döntése ellen a miniszternek címezve jogorvoslati kérelmet nyújthat be.

A törvényben meghatározott döntések ellen nem lehet jogorvoslati kérelmet benyújtani, többek között a miniszter saját hatáskörében hozott döntése ellen, illetve az eljárást felfüggesztő döntés ellen.

Közigazgatási pert indíthat a kedvezményezett jogorvoslati kérelemmel elbírált döntés ellen, továbbá az olyan döntés ellen, amely ellen a jogorvoslat kizárt. A törvény alá tartozó eljárások tárgyi díj- és illetékmentesek.

A Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény módosításáról szóló 2023. évi XXX. törvény

A Magyar Közlönyben 2023. június 1. napján hirdették ki a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény (a továbbiakban: Btk.) módosításáról szóló 2023. évi XXX. törvényt.

A törvény 2023. június 2. napján lépett hatályba.

A tájékoztató a törvény indokolásának felhasználásával készült.

Tekintettel arra, hogy az Alaptörvény IX. cikke külön alkotmányos értéknek nevesíti a demokratikus közvélemény kialakításának szükségességét, a módosítás a közügyek szabad megvitatása körében, a sajtótermék vagy médiaszolgáltatás útján történő elkövetés vonatkozásában dekriminalizációt hajt végre.

Az Alkotmánybíróság és az Emberi Jogok Európai Bírósága egybehangzó és következetes álláspontjára figyelemmel a közügyekkel kapcsolatos véleménynyilvánítás esetén csak végső esetben lehet a büntetőjog eszközéhez folyamodni, mivel a sértett sajtóhelyreigazítási eljárás, illetve személyiségi jogi per útján is jóvátételt nyerhet mind erkölcsi, mind anyagi értelemben.

Általános jogelv, hogy a büntetőjog nem tartalmazhat olyan tilalmakat, amelyek hatása nagyobb hátrányt okoz, mint amelytől vissza kíván tartani, és nem használható fel olyan célok elérésére, amelyek más alkalmas eszközzel is elérhetőek, kiválthatóak.

A fentiekre tekintettel a Btk. 226.§-a és 227.§-a kiegészült egy-egy új bekezdéssel a rágalmazás és a becsületsértés tényállása tekintetében:

A Btk. 226. §-ának kiegészítése egy új (3) bekezdéssel

Nem büntetendő rágalmazás miatt annak a cselekménye, aki az (1) bekezdésben meghatározottakat a közügyek szabad megvitatása körében sajtótermék vagy médiaszolgáltatás útján követi el, feltéve, hogy cselekménye nem irányul a sértett emberi méltóságának nyilvánvaló és súlyosan becsmérlő tagadására.

A Btk. 227. §-ának kiegészítése egy új (3) bekezdéssel

Nem büntetendő becsületsértés miatt annak a cselekménye, aki az (1) bekezdésben meghatározottakat a közügyek szabad megvitatása körében sajtótermék vagy

médiaszolgáltatás útján követi el, feltéve, hogy cselekménye nem irányul a sértett emberi méltóságának nyilvánvaló és súlyosan becsmérlő tagadására.

Az igazságügyi tárgyú törvények módosításáról szóló 2023. évi XXXI. törvény

A Magyar Közlönyben 2023. június 2. napján kihirdették az igazságügyi tárgyú törvények módosításáról szóló 2023. évi XXXI. törvényt.

1. A tisztességtelen piaci magatartás és a versenykorlátozás tilalmáról szóló 1996. évi LVII. törvény (Tpv.)

Hatálybalépés: 2023. június 5.

Az 1/2003/EK rendelet 15. cikk (2) bekezdése szerint „a tagállamok a nemzeti bíróságok által hozott valamennyi olyan írásbeli ítélet másolatát kötelesek a Bizottság részére eljuttatni, amelyekben a Szerződés 81. vagy 82. cikkének alkalmazásáról döntöttek. Az ilyen másolatot késedelem nélkül el kell küldeni az után, hogy a feleket a teljes írásbeli ítéletről tájékoztatták”.

A fenti rendelkezésre tekintettel a Tpv. 88/U. § (4) bekezdése szerint a bíróság az ítéletét haladéktalanul megküldi az igazságügyért felelős miniszternek az 1/2003/EK tanácsi rendeletben előírt, az Európai Bizottság irányában fennálló tájékoztatási kötelezettség teljesítése céljából azokban a perekben, amelyek elbírálása során az EUMSZ. 101., illetve 102. cikkét alkalmazta. A módosítás a bíróságoknak e kötelezettségét szűkíti, ugyanis már csak a polgári jogi igény érvényesítése iránti perekben kell az ítéletet megküldeni az igazságügyi miniszter részére.

2. A civil szervezetek bírósági nyilvántartásáról és az ezzel összefüggő eljárási szabályokról szóló 2011. évi CLXXXI. (Cnytv.) törvény módosítása

Hatálybalépés: 2023. június 5.

A módosítás szerint a változásbejegyzési kérelem elbírálásának határideje módosult, ha a kérelem kizárólag a szervezet nevében szereplő, megyére utaló elnevezés – a Magyarország Alaptörvényének tizenegyedik módosítása folytán – a vármegyére utaló elnevezésre történő megváltoztatására irányul.

A fenti kérelem esetén a szervezet változásbejegyzésére vonatkozó általános eljárási szabályokat az alábbi eltérésekkel kell alkalmazni:

a bíróság a kérelmet a Cnytv. 28. § (1) bekezdésétől eltérően a benyújtásától számított öt napon belül megvizsgálja, és

a bíróság a kérelemtől a Cnytv. 30. § (1) és (5) bekezdésétől eltérően legkésőbb a kérelem benyújtásától számított húsz napon belül dönt.

A minősített adat védelméről szóló 2009. évi CLV. törvény, valamint az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény módosításáról szóló 2023. évi XXXII. törvény

A Magyar Közlönyben kihirdették a minősített adat védelméről szóló 2009. évi CLV. törvény, valamint az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény módosításáról szóló 2023. évi XXXII. törvényt (Módtv.2.), amely főszabályként – a kihirdetését követő harmadik napon - 2023. június 5. napján lépett hatályba.

A törvény célja

A törvény célja a Mavtv., valamint az Infotv. módosítása annak érdekében, hogy a Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóság az Infotv. 33. alcíme szerinti titokfelügyeleti hatósági eljárást - az alapjogvédelem teljessé tétele érdekében - a lehető legszélesebb körben folytathassa le.

Az Info.tv. bíróságokat érintő módosítása

A módosítás érinti a Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóság (a továbbiakban: Hatóság) által lefolytatott titokfelügyeleti hatósági eljárás szabályait.

A módosítás kiegészíti, hogy a titokfelügyeleti hatósági eljárásban az általános közigazgatási rendtartásról szóló törvény szerinti ügyfélnek minősül a minősítési jelölés megisméltése jogellenessége vizsgálata esetén a minősítési jelölést megisméltő is.

A módosítás alapján a titokfelügyeleti hatósági eljárásban hozott határozatában a Hatóság azt állapítja meg, hogy a nemzeti minősített adat minősítése jogszerűen nem jött létre.

A módosítás kiegészíti a titokfelügyeleti hatósági eljárásban hozott határozat tartalmát, így a határozatban a nemzeti minősített adat minősítésére vonatkozó jogszabályok megsértésének megállapítása esetén a Hatóság

a minősítőt a nemzeti minősített adat minősítési szintjének, illetve érvényességi idejének a jogszabályoknak megfelelő megváltoztatására vagy a minősítés megszüntetésére hívja fel, vagy

megállapítja, hogy a nemzeti minősített adat minősítése jogszerűen nem jött létre, és felhívja a minősítőt, hogy a megfelelő intézkedésekkel szüntesse meg a jogellenes állapotot,

a nemzeti minősített adat minősítési jelölésének megisméltésére vonatkozó jogszabályok megsértésének megállapítása esetén a minősítési jelölést megisméltőt a nemzeti minősített adat minősítési jelölése jogszabályoknak megfelelő megisméltésére vagy a megismélt minősítési jelölés alkalmazásának megszüntetésére hívja fel, vagy

megállapítja, hogy a minősítő a nemzeti minősített adat minősítésére, a minősítési jelölést megisméltő a minősítési jelölés megisméltésére vonatkozó jogszabályoknak megfelelően járt el.

A módosítás rögzíti, hogy a minősítő az Info.tv. 63. § (1) bekezdés a) pontja, a minősítési jelölést megismétlő a Hatóság 63. § (1) bekezdés b) pontja szerinti határozatát a közlésétől számított hatvan napon belül támadhatja meg.

A Hatóság az általános közigazgatási rendtartásról szóló törvényben meghatározott eseteken kívül felfüggesztheti az általa folytatott titokfelügyeleti hatósági eljárást, ha annak során olyan kérdés merül fel, amelynek eldöntése más szerv vagy személy hatáskörébe tartozik, vagy a Hatóságnak az adott ügygel szorosan összefüggő más döntése, illetve eljárása nélkül az adott ügy megalapozottan nem dönthető el.

A módosított 62. § (1) és (4) bekezdést, valamint a módosított 63. § (1)-(2c) bekezdést a Módtv.2. hatálybalépésekor folyamatban lévő eljárásokban is alkalmazni kell.

A gazdaság versenyképességének növelése érdekében történő törvénymódosításokról szóló 2023. évi XXXIX. törvény

2023. június 21. napján a Magyar Közlönyben kihirdették a gazdaság versenyképességének növelése érdekében történő törvénymódosításokról szóló 2023. évi XXXIX. törvényt (a továbbiakban: Módtv.16.), mely sávosan, de főszabályként 2023. június 24. napján lépett hatályba.

A kihirdetett törvény - többek között - az alábbi törvényeket módosítja:

Az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvényt,

A polgárok személyi adatainak és lakcímének nyilvántartásáról szóló 1992. évi LXVI. törvényt,

A bírósági végrehajtásról szóló 1994. évi LIII. törvényt,

A személyazonosító jel helyébe lépő azonosítási módokról és az azonosító kódok használatáról szóló 1996. évi XX. törvényt,

Az illetékekről szóló [1990. évi XCIII. törvény](#) módosításáról, valamint a hiteles tulajdonilap-másolat igazgatási szolgáltatási díjáról szóló 1996. évi LXXXV. törvényt,

Az ingatlan-nyilvántartásról szóló 1997. évi CXLI. törvényt,

A cégnyilvánosságról, a bírósági cégeljárásról és a végelszámolásról szóló 2006. évi V. törvényt,

Az egyes közjegyzői nemperes eljárásokról szóló 2008. évi XLV. törvényt,

A nemzeti vagyonról szóló 2011. évi CXCVI. törvényt,

A Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvényt,

Az egyes jogi személyek átalakulásáról, egyesüléséről, szétválásáról szóló 2013. évi CLXXVI. törvényt,

Az ingatlan-nyilvántartásról szóló 2021. évi C. törvényt és

Magyarország biztonságát szolgáló egyes törvények módosításáról szóló 2022. évi L. törvényt.

A tájékoztató a kihirdetett törvény szövege és a törvény miniszteri indokolásának felhasználásával készült.

A bíróságokat érintő főbb módosítások

1. Az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény módosítása (Itv.)

Hatálybalépés: 2023. június 24.

A módosítás az építményi jogot beépíti az Itv. vagyoni értékű jog fogalmába.

Az építményi jog értéke – a többi vagyoni értékű jogtól eltérően - megegyezik e jog forgalmi értékével.

A bírósági végrehajtásról szóló 1994. évi LIII. törvény módosítása

Hatálybalépés: 2023. június 24.

A módosítás folytán a végrehajtás alá vont ingatlant megszerző új tulajdonos tulajdonjogát az ingatlan-nyilvántartásba bejegyzett építményi jog is terheli.

A Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény módosítása

Hatálybalépés: 2023. június 24.

Zálogjog szabályainak módosítása

A módosított Ptk. 5:89. § (5) bekezdése előírja, hogy a zálogjoggal biztosított követelést annak azonosítására alkalmas módon, az alapjául szolgáló egy vagy több jogviszonyra és a követelés összegére utalással vagy az alapul szolgáló egy vagy több jogviszonyra utalással és annak az összegnek a megjelölésével kell meghatározni, amelynek erejéig a zálogjogosult a zálogtárgyból kielégítést kereshet.

A módosított Ptk. 5:99. § (2) bekezdése szerint a biztosított követelés egy részének átruházása vagy egyéb módon történő átszállása esetén – a felek vagy jogszabály eltérő rendelkezése hiányában – a régi és az új zálogjogosultat a zálogjog a követeléseik arányában akként illeti meg, hogy a régi zálogjogosult a rangsorban megelőzi az új zálogjogosultat. Ha a követelés átruházásával vagy átszállásával többen egyidejűleg szereznek zálogjogot, a zálogjog őket azonos ranghelyen illeti meg.

A módosított Ptk. 5:100. § (7) bekezdése szerint az önálló zálogjoggal terhelt zálogtárgy tulajdonjogát megszerző fél a biztosítéki szerződésben a zálogkötelezett helyébe lép. A biztosítéki szerződés szerint kielégíthető követelést teljesítő kötelezettet, zálogkötelezettet vagy harmadik személyt – ha az nem pénzügyi intézmény – a teljesítése erejéig a megtérítési igénye kielégítéséül az önálló zálogjog ranghelyén, annak helyébe lépő követelést biztosító zálogjog illeti meg.

A biztosítéki szerződés szerint kielégíthető követelést teljesítő pénzügyi intézményre a teljesítése erejéig a megtérítési igénye kielégítéséül az önálló zálogjog átszáll.

Az építményi jog bevezetése

A Ptk. ÖTÖDIK KÖNYV HARMADIK RÉSZ VIII. Címe új XXXII/A. Fejezettel egészült ki, az „Építményi jog” megnevezéssel.

A Ptk.-ban az építményi jog – korlátolt dologi jogként - újból bevezetésre került, ekként a törvény meghatározza

az építményi jog fogalmát: az építményi jogánál fogva a jogosult az ingatlanon vagy annak felszíne alatt épületet létesíthet, illetve hasznosíthat. Ennek során jogosult az épület építésére vagy építtetésére, és ennek érdekében az ingatlan igénybe vételére, jogosult továbbá a felépült vagy az ingatlanon már fennálló épület birtoklására, használatára és hasznainak szedésére.

Az építményi jog kiterjed az annak alapján létesített vagy hasznosított épületre és annak alkotórészeire.

Az építményi jog átruházható és jogutódlás tárgya lehet. Az átruházással, illetve jogutódlással szerzett építményi jog jogosultja e jogát az építményi jog alapjául szolgáló szerződés szerint gyakorolhatja. Az építményi jog zálogjoggal az erre irányuló zálogszerződés alapján az ingatlan-nyilvántartásba történő bejegyzéssel terhelhető meg. Az építményi jog több jogosultat egyidejűleg és együttesen is megillettehet, jogaik gyakorlására és kötelezettségeik teljesítésére ilyen esetben a közös tulajdonra vonatkozó szabályok megfelelően irányadók.

A törvény meghatározza

az építményi jog alapításának,
az építményi jog megszűnésének,
az építményi jog átruházásának és megterhelésének,
az építményi jog jogosultja és a tulajdonos közötti jogviszony, valamint
az építményi jog terheinek alakulása és azok megszűnésének szabályait.

A kötelelem megszűnése és a teljesítés sajátos esetei

A módosítás rögzítette a kötelelem megszűnése vonatkozásában, hogy a szolgáltatás teljesítésével a kötelelem akkor szűnik meg, ha e törvény eltérően nem rendelkezik.

A módosítás érinti a harmadik személy részéről történő teljesítés szabályait:

Ha a jogosultnak harmadik személy teljesít, ennek erejéig a megtérítési igénye kielégítéséül a követelés és annak biztosítékai a teljesítő harmadik személyre szállnak át. Ezt a rendelkezést kell alkalmazni akkor is, ha a követelés kielégítésére zálogjog vagy biztosítékot nyújtó személy helytállása alapján kerül sor.

A kötelezettnek a harmadik személy teljesítéséről való értesítése a harmadik személyre átszálló követelés elévülését megszakítja.

Az engedményezés szabályainak módosítása

A módosítás a hatályos normaszöveget kívánja pontosítani azáltal, hogy nem „a követelést biztosító zálogjogból és kezességből eredő jogok”, hanem a követelés biztosítékainak átszállását mondja ki. Az engedményezéssel ugyanis nemcsak a követelést biztosító zálogjogból és kezességből eredő jogok szállnak át, hanem maga a követelést biztosító zálogjog, illetve kezesség.

A módosítás a jogutódlást kiterjeszti valamennyi szerződéses biztosítékra, sőt a követeléshez kapcsolódóan annak teljesítését elősegítő, megerősítő, illetve annak érvényesítését megkönnyítő szerződéses mellékkötelezettségekből (így akár a foglalóból és a kötbérből) eredő igényekre is.

A módosítás folytán, ha az engedményezett követelés esedékessége a jogosult jognyilatkozatától vagy egyéb általa teljesítendő feltételtől függ, az engedményes megteheti e jognyilatkozatot vagy teljesítheti az esedékesség bekövetkezéséhez szükséges feltételt.

A módosítás értelmében hatályát veszti a Ptk. 5:90. § b) pontja („a biztosított követelés meghatározásának tartalmaznia kell a követelés – járulékok nélküli – összegének megjelölését, vagy azt az összeget, amelynek erejéig a zálogjogosult a zálogtárgyból kielégítést kereshet.”)

A cselekvő fogyasztóvédelem érdekében szükséges egyes törvények módosításáról szóló
2022. évi LXI. törvény

2022. december 19. napján a Magyar Közlönyben kihirdették a cselekvő fogyasztóvédelem érdekében szükséges egyes törvények módosításáról szóló 2022. évi LXI. törvényt, mely főszabály szerint 2022. december 27. napján lépett hatályba.

A bíróságokat érintő rendelkezések 2023. június 25. napján léptek hatályba.

A jogszabály az alábbi törvényeket módosítja.

1. A fogyasztóvédelemről szóló 1997. évi CLV. törvény (Fgytv.) módosítása

Az Fgytv. hatályának kiterjesztése

Az Fgytv. hatálya kiterjesztésre kerül, ezáltal kiterjed az (EU) 2020/1828 irányelv I. mellékletében említett uniós jogi rendelkezésekre, amelyek túlmutatnak a fogyasztóvédelmi hatóság feladatain, így érintik pl.: az adatvédelmet, a médiát, a pénzügyi szolgáltatásokat is.

Értelmező rendelkezések

Az (EU) 2020/1828 irányelvben szereplő egyes fogalmak átvezetése miatt az Fgytv.-ben jogtechnikai okból újra kellett szabályozni az értelmező rendelkezéseket.

A fogyasztók kollektív érdekeinek védelmére irányuló képviseleti keresetek

Az alcím változása

A módosítással a „Közérdekű igényérvényesítés” alcím címe „A fogyasztók kollektív érdekeinek védelmére irányuló képviseleti keresetekre” módosul.

Hatályát veszti az Fgytv. Közérdekű keresetindítás alcíme.

Képviseleti keresetek indítására jogosult szervezetek

Feljogosított szervezetek

Ilyen kereseteket azok a feljogosított szervezetek indíthatnak, amelyek megfelelnek a törvényben felsorolt feltételek mindegyikének.

A feljogosított szervezetek e minőségüket kijelölési eljárás lefolytatását követően kaphatják meg a fogyasztóvédelemért felelős miniszter részéről.

A feljogosított szervezetek Fgytv.-ben foglalt feltételeknek való megfelelését a fogyasztóvédelemért felelős miniszter szükség szerint soron kívül vizsgálhatja, a visszaélészerű keresetindítások kiszűrése céljából. Ezen felül legalább ötévente sor kerül a felülvizsgálatra.

A törvényben meghatározott közjogi szervezetek

Feljogosított szervezetként való kijelölési eljárás lefolytatása nélkül közjogi szervezetek is indíthatnak belföldi képviseleti keresetet az Fgytv. alapján. Ezek:

a fogyasztóvédelmi hatóság,

az ügyészség,

az MNB, valamint

minden olyan központi kormányzati igazgatási szerv / autonóm államigazgatási szerv / önálló szabályozó szerv, amelynek a feladatai közé tartozik az (EU) 2020/1828 irányelv I. mellékletének uniós jogi rendelkezéseiben szereplő fogyasztói jogok védelme.

Határokon átnyúló képviseleti keresetek indítására jogosult szervezetek

A fogyasztóvédelemért felelős miniszter megküldi az Európai Bizottság részére a határon átnyúló képviseleti keresetek indítására az előzetesen kijelölt feljogosított szervezetek jegyzékét, beleértve a feljogosított szervezetek nevét és alapszabályban meghatározott célját.

A határokon átnyúló képviseleti keresetek indításának céljára valamely másik tagállamban előzetesen kijelölt feljogosított szervezetek képviseleti keresetet indíthatnak a magyar bíróságok előtt.

Ha az (EU) 2020/1828 irányelv I. mellékletében szereplő uniós jogi rendelkezéseknek - ideértve ezen rendelkezések nemzeti jogba átültetett megfelelőit is - a fogyasztók kollektív érdekeit hátrányosan vagy feltételezhetően hátrányosan érintő, vállalkozás általi megsértése ténylegesen vagy valószínűleg különböző tagállamokbeli fogyasztókat érint, a különböző tagállamokbeli fogyasztók kollektív érdekeinek védelme érdekében több, különböző tagállamokból származó feljogosított szervezet is indíthat együttesen képviseleti keresetet magyar bíróság előtt.

A bíróságoknak az (EU) 2020/1828 irányelv 5. cikk (1) bekezdése szerinti jegyzéket el kell fogadniuk annak igazolásaként, hogy a feljogosított szervezet jogosult határokon átnyúló képviseleti keresetek indítására, de ez nem érinti az eljáró bíróság annak megvizsgálására vonatkozó jogát, hogy az adott feljogosított szervezet alapszabályban vagy létesítő okiratában meghatározott célja indokolja-e az adott ügyben az általa történő keresetindítást.

A feljogosított szervezetek lehetséges intézkedései

A feljogosított szervezetek jogosultak arra, hogy legalább a következő intézkedéseket kezdeményezzék:

jogsértés megszüntetésére irányuló intézkedések,

jogsérelem orvoslására irányuló intézkedések,

annak kezdeményezése, hogy a bíróság érdemi döntésének megfelelő nyilvánosságáról a vállalkozás - saját költségére - közlemény közzétételével gondoskodjon. A közlemény szövegéről és a közzététel módjáról a bíróság dönt.

A feljogosított szervezetek tájékoztatási kötelezettsége

A feljogosított szervezetek - különösen a honlapjukon - kötelesek tájékoztatást nyújtani - a fogyasztóvédelemért felelős miniszter részére is-

azokról a képviseleti keresetekről, amelyeknek bíróság vagy közigazgatási hatóság elé terjesztése mellett döntöttek,

az általuk bíróság vagy közigazgatási hatóság előtt képviseleti keresettel megindított eljárások állásáról, valamint

a képviseleti keresetekkel megindított eljárásaik kimeneteléről.

A képviseleti kereset alapján indult perre vonatkozó rendelkezések

A pert a Pp. közérdekből indított perre vonatkozó szabályai alapján kell lefolytatni, az Fgytv. szerinti eltérésekkel.

Keresetindítási határidő

A jogsértés bekövetkezésétől számított három év - vagy ha törvény a fogyasztók polgári jogi igényeinek elévülésére rövidebb időtartamot állapít meg annak - eltelte után keresetindításnak nincs helye. E határidő elmulasztása jogvesztő.

A képviseleti keresettel érintett fogyasztó jogsérelem orvoslására irányuló egyéni keresetindítási jogának elévülése a képviseleti kereset megindításától a bírósági eljárást befejező jogerős határozat meghozataláig, vagy felülvizsgálat kezdeményezése esetén a felülvizsgálati eljárást befejező ítélet meghozataláig nyugszik.

Ezen rendelkezést a 2023. június 25-én vagy azt követően bekövetkezett jogsértéseken alapuló jogsérelem orvoslására irányuló igényekre kell alkalmazni.

Bizonyítási szabályok

A feljogosított szervezet nem kötelezhető arra, hogy a jogsértés megszüntetésére irányuló intézkedés iránti kereseti kérelem alátámasztása érdekében bizonyítsa a jogsértéssel érintett egyéni fogyasztók által elszenvedett tényleges hátrányt vagy kárt; illetve a vállalkozás által tanúsított magatartás felróhatóságát.

Előzetes egyeztetési kötelezettség

A feljogosított szervezet kizárólag akkor indíthat jogsértés megszüntetésére irányuló intézkedés iránti képviseleti keresetet, ha

azt megelőzően az érintett vállalkozással egyeztetett a jogsértés vállalkozás általi megszüntetése céljából és

ha vállalkozás az egyeztetésre irányuló kérelem kézhezvételétől számított tizennégy napon belül nem szünteti meg a jogsértést.

Az ítélet anyagi jogerőhatása

Ha a fogyasztó nem rendelkezik magyarországi szokásos tartózkodási hellyel, a közérdekből indított perben hozott ítélet anyagi jogerőhatása csak akkor terjed ki e fogyasztóra, ha erről az adott képviseleti kereset tekintetében kifejezetten nyilatkozik.

Ha a bíróság a jogsértés tényét - meghatározott fogyasztói körre kiterjedő hatállyal - megállapította, e jogsértést megállapító rendelkezés köti azt a bíróságot vagy hatóságot, amely előtt az érintett fogyasztó a jogsértéssel összefüggő igény érvényesítésére irányuló eljárást indít.

A bíróság ítéletében meghatározza azoknak a jogosult fogyasztóknak a körét és az azonosíthatóságukhoz szükséges adatokat, akik tekintetében a jogsértés tényét megállapította, illetve akik jogosultak az ítéletbeli kötelezés teljesítésének követelésére.

Ha a bíróság ítéletében a jogsértés tényének megállapításán túl a vállalkozást meghatározott követelés teljesítésére is kötelezte, a vállalkozás köteles a jogosult fogyasztó igényét az ítéletnek megfelelően kielégíteni.

Önkéntes teljesítés hiányában a jogosult fogyasztó kérheti az ítélet bírósági végrehajtását.

A feljogosított szervezet keresetindítási jogosultságának a konkrét képviseleti kereset vonatkozásában történő megtagadása nem érinti a fogyasztó egyéni igényérvényesítési jogát.

2. Az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (Itv.) módosítása

A felet - ideértve a beavatkozót és az érdekeltet is - illetékfeljegyzési jog illeti meg a fogyasztóvédelemről szóló törvény alapján indított képviseleti kereseti eljárásban.

3. A polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (Pp.) módosítása

A Pp. jogharmonizációs záradéka kiegészül az (EU) 2020/1828 irányelvel.

Az elérhetőbb fogyasztóvédelem érdekében szükséges törvények módosításáról
szóló 2023. évi XX. törvény

2023. május 11. napján a Magyar Közlönyben kihirdették az elérhetőbb fogyasztóvédelem érdekében szükséges törvények módosításáról szóló 2023. évi XX. törvényt, mely sávosan, de főszabály szerint 2023. június 25. napján lépett hatályba.

A kihirdetett törvény az alábbi törvényeket módosítja:
a fogyasztóvédelemről szóló 1997. évi CLV. törvényt,
a termékek piacfelügyeletéről szóló 2012. évi LXXXVIII. törvényt, valamint
a cselekvő fogyasztóvédelem érdekében szükséges egyes törvények módosításáról szóló 2022. évi LXI. törvényt.

1. A fogyasztóvédelemről szóló 1997. évi CLV. törvény (Fgytv.) módosítása

2023. június 25. napján hatályba lépett módosítások

A békéltető testületi elnök megválasztásának szabályai módosulnak:

A módosítás folytán a békéltető testületi elnök nem a békéltető testületi tagjelöltek közül kerül kiválasztásra.

A békéltető testületi elnöki tisztségre és a békéltető testületi tagságra történő pályázatok elkülönülnek egymástól.

Kapcsolódó rendeleti szabályozás: a békéltető testületi elnöki és tagsági feladat ellátására vonatkozó kiválasztási eljárás szabályairól és a békéltető testületi elnökök és tagok díjazásáról, képzéséről és a békéltető testületi alapvizsga szabályairól, valamint az online adásvételi vagy online szolgáltatási szerződéssel összefüggő határon átnyúló fogyasztói jogvita esetén eljáró békéltető testületek kijelöléséről szóló 5/2023. (VI. 19.) IM rendelet – a 2023. június 25. napján hatályba lépő Rendelet 1. § (3) bekezdése szerint az eljárás során az elnök kiválasztását követően kerül sor a tagok kiválasztására.

A békéltető testületi elnökök továbbra is a területileg illetékes kamara által lefolytatott pályázat alapján kerülnek kiválasztásra. A békéltető testületi elnököt a jelöltek közül a fogyasztóvédelemért felelős miniszter választja ki.

Az elnököt - a kiválasztást követően - természetes személyként a Magyar Kereskedelmi és Iparkamara (MKIK) bízza meg vagy alkalmazza – három helyett - négy évre.

A békéltető testületi elnökhelyettes megválasztásánál a módosítás külön kiemeli, hogy arra akkor kerül sor, ha azt a testület munkaterhe és az ügyek száma indokolja.

A hatályos szabályozás szerint az elnököt akadályoztatása esetén az elnökhelyettes teljes jogkörrel helyettesíti, elnökhelyettes hiányában pedig az általa az adott alkalommal helyettesítésre kijelölt tag. A módosítás egyértelművé teszi, hogy az elnöki és elnökhelyettesi tisztség egyidejű betöltetlensége esetén a kamara javaslatára az MKIK által kijelölt testületi tag látja el az új elnök kiválasztásáig az elnöki feladatokat.

A békéltető testületi tagság betöltésének új koncepciója:

A békéltető testületi tagok egyharmadára a fogyasztói érdekek képviselőjét ellátó egyesület tehet javaslatot.

A fennmaradó helyekre a békéltető testületi tagok a területileg illetékes kamara által lefolytatott pályázat alapján kerülnek kiválasztásra.

A tagok száma a hatályos legalább 5 fő helyett – az illetékességi terület növekedése miatt – legalább 12 fő, a felső létszám legfeljebb 27 fő.

A tag megbízatása a módosítás alapján - három év helyett - négy évre szól.

Hatályát veszti a fogyasztóvédelemről szóló 1997. évi CLV. törvény 23.§-a, amely a békéltetői testületi elnök és elnökhelyettes megválasztásának szabályait tartalmazta.

2. A cselekvő fogyasztóvédelem érdekében szükséges egyes törvények módosításáról szóló 2022. évi LXI. törvény módosítása

Hatályba lépés: 2023. június 25.

A módosítás folytán – a 2023. június 25. napján hatályba lépő, a cselekvő fogyasztóvédelem érdekében szükséges egyes törvények módosításáról szóló 2022. évi LXI. törvény 8. §-ában foglaltak helyett - a fogyasztóvédelemről szóló 1997. évi CLV. törvény 38/B. § (6) bekezdése az „elévülés” szövegrész helyett „igényérvényesítési határidő” szöveggel lép hatályba.

Az innovációs és tudományos eredmények gazdasági hasznosításának elősegítése érdekében szükséges egyes törvények módosításáról szóló 2023. évi XLI. törvény

2023. június 21. napján a Magyar Közlönyben kihirdették az innovációs és tudományos eredmények gazdasági hasznosításának elősegítése érdekében szükséges egyes törvények módosításáról szóló 2023. évi XLI. törvényt, mely főszabály szerint a kihirdetést követő nyolcadik napon, azaz 2023. június 29. napján lép hatályba.

A mintaoltalmi pereket érintő módosítások 2024. január 1. napján lépnek hatályba.

A nemzeti felsőoktatásról szóló 2011. évi CCIV. törvény módosítása

Hatálybalépés: 2023. június 29.

A központi felsőoktatási felvételi eljáráshoz kapcsolódó közigazgatási perben a módosítás folytán perbe kell állítani a felsőoktatási intézményt alperesként, ha a per a felsőoktatási intézmény döntését is érinti.

Az egyes gazdasági, vagyongazdálkodási és postaügyet érintő törvények módosításáról szóló 2023. évi XLVI. törvény

2023. június 22. napján a Magyar Közlönyben kihirdették az egyes gazdasági, vagyongazdálkodási és postaügyet érintő törvények módosításáról szóló 2023. évi XLVI. törvényt, mely sávosan lép hatályba: a módosuló rendelkezések főszabály szerint a kihirdetést követő nyolcadik napon, azaz 2023. június 30. napján, majd 2024. január 1. napján lépnek hatályba.

A törvény a bíróságokat érintően az alábbi törvényeket módosítja.

A törvény a bíróságokat érintően az alábbi törvényeket módosítja.

1. A csődeljárásról és a felszámolási eljárásról szóló 1991. évi XLIX. törvény (Cstv.) módosítása

A Cstv.-nek a jelen törvénnyel megállapított rendelkezéseit az e rendelkezések hatálybalépését követően kezdeményezett csodeljárásban és felszámolási eljárásokban kell alkalmazni, az egyes pontoknál meghatározott kivételek figyelembevételével.

A felszámoló felmentése a felszámolói névjegyzékből való törlés miatt

Hatálybalépés: 2023. június 30.

Új rendelkezés: Ha a felszámoló felmentésére a felszámolók névjegyzékből való törlés miatt kerül sor, a bíróság a felmentő végzés meghozatalával egyidejűleg másik felszámolót rendel ki.

A névjegyzékből való törlést a Hatóság akként teszi közzé, hogy bevárja a törlésről szóló határozat véglegessé válását és a jogorvoslati határidő leteltét, továbbá a módosítást követően a törlésről szóló határozat megküldése is szükséges az ítéletablák és törvényszékek értesítéséhez.

A Cstv. kiegészül azzal a rendelkezéssel, hogy ha a felmentésre a felszámolók névjegyzékből való törlés miatt kerül sor, a felmentéssel érintett felszámoló a felmentő végzésnek az őt megillető díjat és költségtérítést megállapító rendelkezése ellen élhet fellebbezéssel.

A környezeti kárral vagy környezeti teherrel érintett vagyontárgy értékesítése

Hatálybalépés: 2023. június 30.

A következő rendelkezéseket a 2023. évi XLVI. törvény hatálybalépésének időpontjában folyamatban lévő felszámolási eljárásokban is alkalmazni kell minden olyan első alkalommal történő vagy megismételt értékesítés esetén, ahol az értékesítési hirdetmény közzétételére a 2023. évi XLVI. törvény hatálybalépésekor még nem került sor.

A Cstv.-t kiegészítő új rendelkezések az alábbiak:

A környezeti kárral vagy környezeti teherrel érintett vagyontárgy értékesítésének megkezdéséhez a Hatóság elnökének hozzájárulása szükséges.

A Hatóság elnöke az értékesítéshez hozzájáruló döntésében a vagyontárgy értékesítését feltételekhez kötheti.

A Hatóság elnöke az előtte folyamatban lévő eljárást felfüggeszti a környezetvédelemért felelős miniszter, valamint – ha az ingatlanon még nem kezelt hulladék van – az országos hulladékgazdálkodási hatóság szakhatósági állásfoglalásának beszerzéséig.

A „bűnügyi hitelezői követelés - bűnügyi hitelezői igénybejelentés - bűnügyi hitelezői igény” fogalmak pontosításai; a felszámolási zárómérleg elkészítése

Hatálybalépés: 2023. június 30.

A bűnügyi hitelezői követelés fogalma az igény vagy az igénybejelentés alapjául szolgáló követelést jelenti.

A bűnügyi hitelezői igénybejelentés fogalma pontosításra kerül, felhasználva a bűnügyi hitelezői követelés új fogalmát.

Megjelenik új fogalomként továbbá a bűnügyi hitelezői igény - szintén a bűnügyi hitelezői követelés fogalmát alkalmazva - a Cstv. fogalomrendszerével összhangban, amely az állami felszámoló által nyilvántartásba vett (előzetes vagy végleges) bűnügyi hitelezői követelést jelenti.

A módosítás folytán a folyamatban lévő olyan felszámolási eljárásban, amelyben bűnügyi hitelezői igénybejelentésre került sor, a felszámolási zárómérleg elkészítése az állami felszámoló részére a kirendelésétől számított két év elteltével kötelező.

Az értékesítésre kerülő vagyontárgy becsértékének megállapítása

Hatálybalépés: 2023. június 30.

Az értékesítést megelőzően a felszámoló megállapítja a vagyontárgy becsértékét.

A módosítással az állami felszámoló - a 48. § (2) bekezdésében meghatározott értesítések megküldésével egyidejűleg - köteles lesz arra, hogy értesítse a büntetőeljárást lefolytató szervet az értékesítésre kerülő vagyonelemek becsértékéről.

A Cstv. 48. § (2) bekezdésben meghatározott értesítési kötelezettség hiányában az állami felszámoló az értékesítésre kerülő vagyonelemek becsértékéről szóló értesítést az értékesítés megkezdésével egyidejűleg köteles megküldeni a büntetőeljárást lefolytató szervnek.

A vagyonfelosztási javaslatban szereplő zár alá vett vagyon

Hatálybalépés: 2023. június 30.

Az állami felszámolónak a vagyonfelosztási javaslat jóváhagyása esetén - az eddigi intézkedési kötelezettségén felül - intézkednie kell

a korábban zár alá vételt elrendelő nyomozó hatóság, ügyészség, bíróság általi zár alá vétel ismételt elrendelése érdekében történő megkeresése iránt.

Az állami felszámoló díjazása

Hatálybalépés: 2023. június 30.

A díjazásra vonatkozó rendelkezéseket a 2023. évi XLVI. törvény hatálybalépésekor folyamatban lévő felszámolási eljárásokban kell alkalmazni, amelyekben a bíróság a 2023. évi XLVI. törvény hatálybalépését követően rendeli ki az állami felszámolót.

Az állami felszámoló által elvégzett tevékenységhez kapcsolódóan az állami felszámoló díjának emelésére kerül sor, melynek összege az 59. § szerinti felszámolói díjon felül az adós felszámolási zárómérlegében szereplő eszközök könyv szerinti értékének alapulvételével kerül meghatározásra.